

Eduskunnan talousvaliokunnalle

PRH:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi HE 20/2023 vp

Yleistä

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) kannattaa kestävyysraportointia koskevan EU:n CSRD-direktiivin täytäntöönpanoa hallituksen esittämällä tavalla siten, että Suomessa sijaitseville yrityksille aiheutuvat uudet kestävyysraportointia koskevat velvoitteet perustuvat täsmällisesti CSRD-direktiivin vaatimuksiin. Samassa yhteydessä on perusteltua edistää taloudellisen informaation digitalisointia Suomessa. PRH pitää tärkeänä, että kestävyysraportointia koskevien säännösten implementoinnin yhteydessä velvoite digitilinpäätöksen laatimiseen ja julkistamiseen ulotetaan hallituksen esittämällä tavalla aluksi koskemaan isoja yrityksiä ja yleisen edun kannalta merkittäviä yrityksiä ja sen jälkeen muita hallituksen esityksessä mainittuja yhteisöjä.

Digitilinpäätöksen soveltamisalaa on laajennettava lähitulevaisuudessa

Nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys 20/2023 on vasta alkua digitilinpäätöksen laajamittaiselle käytölle Suomessa. Digitilinpäätöksen käytön velvoittavuus on tämän jälkeen ulotettava nyt esitettyä laajemmalle. Taloudellisen informaation, etenkin tilinpäätösinformaation digitalisointi on välttämätöntä useilla eri perusteilla. Digitalisointi liittyy EU:n datastrategian täytäntöönpanoon. Digitalisoinnin hyödyt ja haitat jakautuvat aluksi epätasaisesti, mutta pitkällä aikavälillä kyse on merkittävästä kansantalouden ja EU:n sisämarkkinoiden hyödystä. Suomen on seurattava kansainvälistä kehitystä. Taloudellisen tiedon digitalisointi etenee kaikkialla maailmassa.

Digitilinpäätöksen ja siihen liittyvien muiden julkistettavien asiakirjojen laatimisvelvoite XHTML-muodossa on seuraavaksi laajennettava asteittain kaikkiin yrityksiin, jotka ovat velvollisia julkistamaan kyseiset asiakirjat rekisteröintimenettelyn kautta.

PRH edistää yritysten digitalisaatiota osana eri viranomaistahojen yhteistä Yrityksen digitalous -hanketta (YD-hanke), jonka työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut ajalle 15.6.2021–31.12.2024. YD-hanke on osa Suomen kestävä kasvun ohjelmaa, ja sitä rahoitetaan EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä.

YD-hankkeeseen kuuluu tavoitteita yhteiskunnan digitalisaation edistämisestä, yritysten toimintaympäristön kehittamisestä, tavoitteesta maailman parhaasta julkisesta hallinnosta, harmaan talouden vastaisista toimenpiteistä sekä yritysten tarpeettomien hallinnollisten velvoitteiden vähentämisestä ja sääntelyn sujuvoittamisesta. Lisäksi PRH on asettanut vuosille 2022–2024 Tilinpäätösrekisteri-projektin, joka on osa YD-hanketta. Tilinpäätösrekisteri-projektissa digitaalisten tilinpäätösten rekisteröintiä kehitetään monin tavoin.

Resurssien turvaaminen PRH:lle on välttämätöntä

Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen (HE 20/2023) mukainen lainsäädäntö luo PRH:lle uusia tehtäviä. Uudet tehtävät välttämättä edellyttävät merkittäviä lisäresursseja. Tietotekniikan tehostaminen ja asiantuntijaresurssien vahvistaminen PRH:ssa on välttämätöntä. PRH:n on rakennettava uusia tilinpäätöstietojen rekisteröinnin tietojärjestelmiä. Asiointijärjestelmiä ja asiakaspalvelua on uudistettava. Asiakaspalveluun kuuluu tietopalvelu ja neuvonta. PRH:n on tehostettava lain noudattamisen valvontaa ja otettava käyttöön uusia työkaluja. PRH:n on hallituksen esityksen mukaan päätöksellään määriteltävä digitilinpäätöksen teknisestä muodosta ja rekisteröinnistä.

Samalla yhä suurempi osa aikaisemmin maksullisista kaupparekisteritiedoista muuttuu maksuttomiksi. PRH pitää tärkeänä, että sen resurssien riittävyys turvataan lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi ja toimintojen kehittämiseksi.

Yksityiskohtaisia muutosehdotuksia hallituksen esitykseen

PRH esittää yksityiskohtaisia muutosehdotuksia liitteellä. PRH esittää erikseen muutosehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle kestävyysraportointitarkastajan hyväksymisvaatimuksia koskevaan asetusluonnokseen.

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Ville Tornberg
Rekisteripäällikkö
Johtajan sijainen
Yritykset ja yhteisöt

Pasi Horsmanheimo
Johtava lakimies
Yritykset ja yhteisöt

Liite